

2005  
Nr 4



# VAHETIK

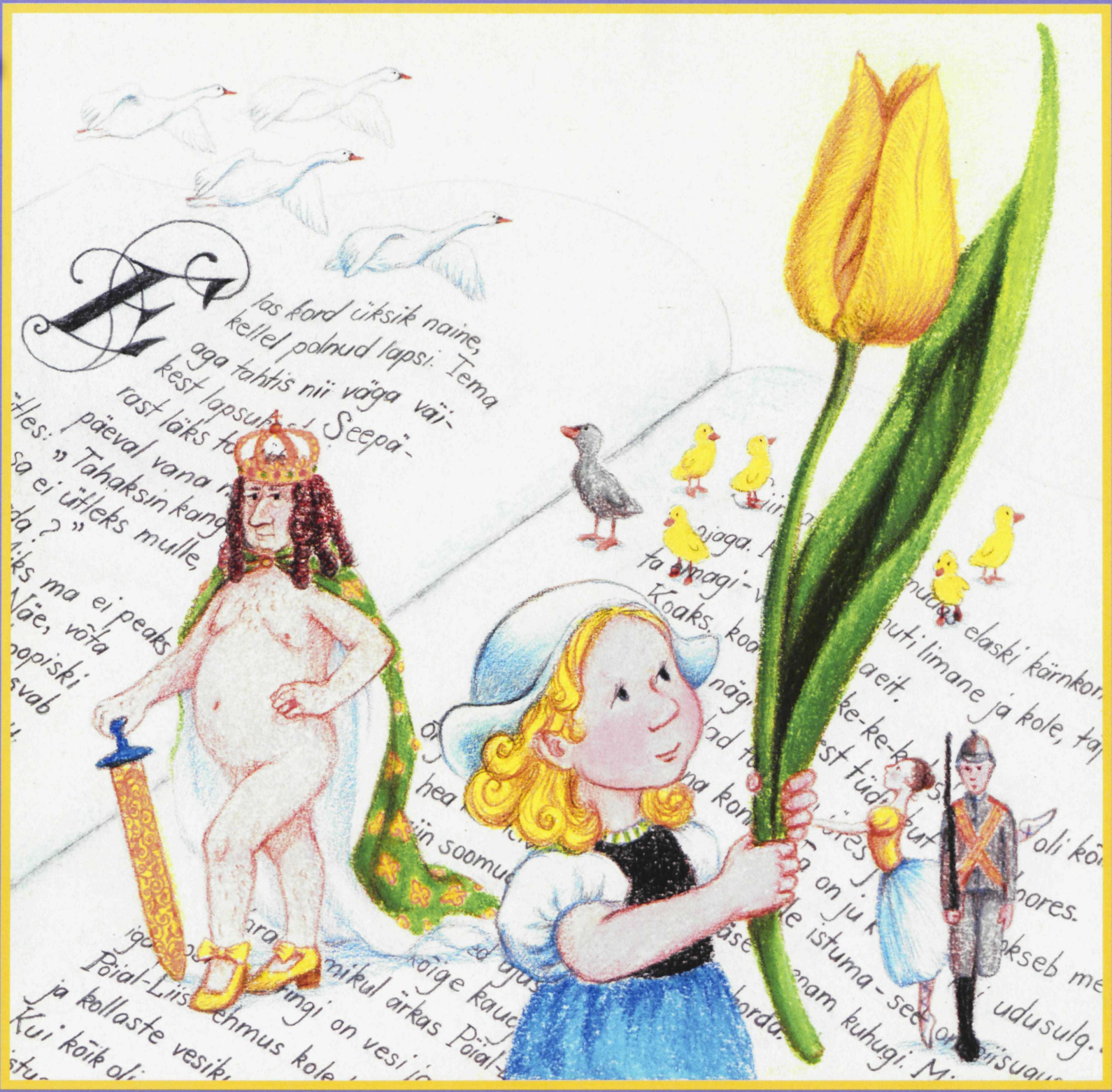
LEMMIK-  
LOOMAKS  
MERISIGA!

PAULA  
VIIRUSED

EUROOPA  
VANIM  
LOBUSTUSPARK

KOHUTAV  
NÄTS

H.C. ANDERSENI  
JUTTUDE MAAILM



Las kord üksik naine,  
kellel polnud lapsi. Tema  
aga tahtis nii väga väi-  
kest lapsust. Seepä-  
rast läks ta  
päeval vana naise  
kätte. "Tahaksin kang-  
sa ei ütleks mulle,  
da?"  
üks ma ei peaks  
Näe, võta  
nõpiski  
svab

iga...  
Pöial-Liis...  
ja kollaste vesiku...  
Kui kõik oli...

niin soomus...  
heha...  
näg...  
lad ta...  
na kon...  
na ju k...  
le istuma...  
nam kuhugi. M...  
muud... elaski kõrnk...  
nuti limane ja kole, ta...  
ke-ke-ke...  
est tüdi...  
vires...  
on ju k...  
le istuma...  
nam kuhugi. M...  
oli kõ...  
shores...  
kseb me...  
udusulg...  
suu...

# Kõik on kokku Andersen

Kas tead, kes on maailma muinasjutuvestjate kuningas? Eks ikka Taani kirjanik Hans Christian Andersen, kelle sünnist möödub aprillikuus täpselt 200 aastat.

Oled sa märganud, et kui kusagil tahetakse etendada mõnd vanaaja muinasjutuvestjat, pannakse talle ikka pähe torukübar, antakse kätte ilusa nupuga jalutuskepp ja selga vanaaegne sabakuub? Seda seetõttu, et Andersen armastas kenasti riides käia.

Anderseni muinasjutud jõudsid Eestisse juba peaaegu 140 aastat tagasi. Kujuta ette – sinu vanavanaema ja vanavanaisa polnud siis veel sündinudki, ülejäänutest rääkimata. Aga juba siis loeti Anderseni jutte. Lydia Koidula – toosama ilus naine, kelle pilt on 100-kroonisel rahatähel, kirjutas, et „Kuusepuu“ on tema lapsepõlve mõjutanud.

Otsustasin seekord Andersenist veidi rohkem rääkida. Et mõistaksid, kui kuulsa mehega tegu on.



TÄHEKE

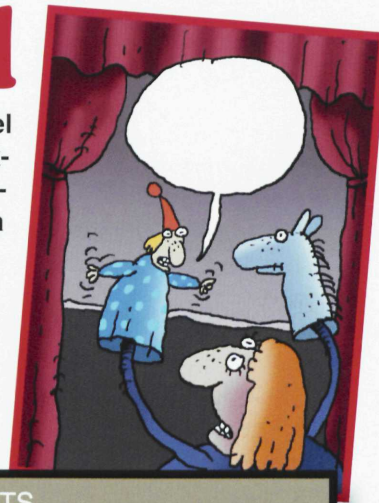
Lastekirjanduse teabekeskus korraldas H. C. Anderseni muinasjututegelaste meisterdamise võistluse „Mida kõike võib välja mõelda“. Võistlus oli väga edukas, üle Eesti tuli kokku üle 500 võistlustöö. Mõned lahedamad tööd leiad ka Tähekesest! Pildil on Ramil Halilovi (14 a.) Lumekuninganna loss.



## Jutumull, jutumull

Ahoi, jutumullitajad! Märtsikuu jutumulliga pildil vestlesid omavahel kaks nukuteatri nukku. Tahtsime teada, mida ütleb käpiknukk käpik-hobusele. Aitäh kõigile osalejatele! Kui keegi seekord auhinda ei saanud, ärgu kurvastagu, vaid proovigu ükskord uuesti! Olge mõnnad ja head aprilli!

Võitjad saavad auhinnaks Tähekesese hea autori Kristiina Kassi esimese raamatu „Kasper ja viis tarka kassi“ kirjastuselt Tänapäev. Ergutusauhinnaks on Tähekesese padi.



## Võiduvastused

Nukk ütleb: „Kuule, põder, kus on sinu saba ja sarved?“

Suzy Anett Aavik (6 a.), Saue

Nukk ütleb: „Ma ei julge tegelikult teatrit teha, sest ma olen tema käes nii paks.“

Johanna Toodu (8 a.), Pärnu

### Ergutusauhind

Nukk ütleb: „Kuule, hobune, ma müün su täna ja otsekohe maha ühele tondile 1 krooni eest!“

Sigrid Hint (9 a.), Pärnu

## Uus jutumull

Kuna aprillikuu Täheke on pühendatud H. C. Andersenile, on muinasjutuvestja pääsenud ka jutumullimängu. Mida raamat öelda võiks?

Ootame sinu vastust 22. aprillini meiliaadressil taheke@taheke.ee või postiaadressil Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn.

Vastusele lisa kindlasti nimi, vanus ja aadress!

Auhinnaks on Anderseni muinasjuturaamatud ja videokassetid.

Joonistanud HILLAR METS

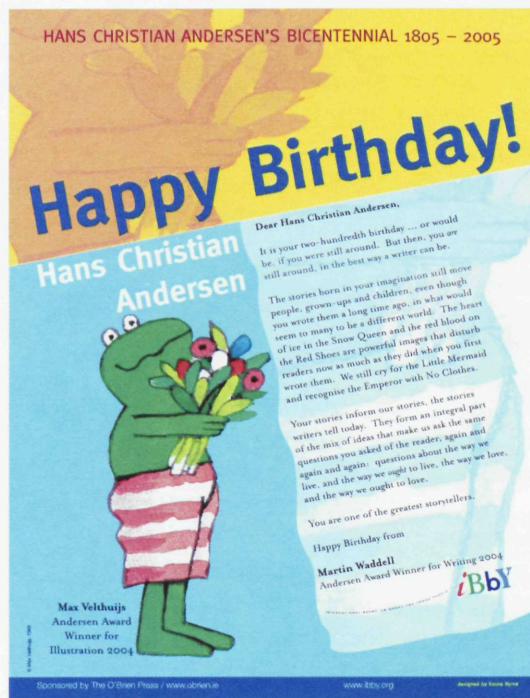


# Kiri Anderseni sünnipäevaks

Iga paarisaasta 2. aprillil, rahvusvahelisel lastekirjanduse päeval, kuulutatakse välja Hans Christian Anderseni medali saajad – maailma parim lastekirjanik ja kunstnik. Selle preemia on saanud väga paljud kuulsad kirjanikud, näiteks Pipi „ema“ Astrid Lindgren ja Muumitrolli looja Tove Jansson.

Rahvusvahelise lastekirjanduse päeva plakat on tänavu pühendatud Andersenile. Selle on teinud mullused laureaadid. Iiri kirjanik Martin Waddell on kirjutanud Andersenile sünnipäevakirja. Täna meie hulgast lahkunud hollandi kunstnik Max Velthuijs on joonistanud oma kuulsa konna.

Sünnipäevakirjas öeldakse, et Anderseni muinasjutud elavad tänase päevani, puudutades lugejaid samavõrra, nagu nad tegid seda sel ammusel ajal, kui need kirja pandi.



# Hääleta lemmikraamatu poolt!



Karussell Anderseni tegelastega.  
Neeme algkooli grupitöö

Täheke kuulutas oma koduleheküljel [www.taheke.delfi.ee](http://www.taheke.delfi.ee) välja internetihääletuse „Tähekese lugejate lemmik“. Aprilikuu jooksul saavad kõik lugejad anda oma hääle nende meelest parima lasteraamatu poolt. Valida saab nii Eesti autorite raamatute kui ka välismaiste teoste hulgas.

Kõigi hääletajate vahel lähevad loosi viis enim hääli saanud raamatut ja ajakirja Täheke aastatellimus.

Maikuus on Apollo raamatupoes ka lasteraamatute suurmüük.

Hääleta ka!

## Üle-eestiline Sipsikute laulupäev

Tallinna ainus Sipsiku-nimeline lasteaed sai märtsis aastaseks. Sel puhul otsustati korraldada üle-eestiline Sipsikute laulupäev. Sipsikute kokkutulekust võtsid osa lisaks Tallinna Sipsiku lasteaiale veel Jõhvi, Maardu, Keila, Kadrina ja Paldiski Sipsiku lasteaiad. Külla olid tulnud veel Sipsiku-rühmad neljast Tallinna lasteaiast. Sipsikud andsid pika kontserdi ja sõid hiljem üheskoos torti. Oli tore päev.



## Jututunnid aprillis

Tallinnas Apollo raamatumaja kohvikus on igal laupäeval kell 11 tasuta jututund. Tule Sinagi!

2. aprill – väriseme koos lugedes Heiki Vilepi uut kõhedustekitavat raamatut „Jani seiklused Varjemaal“.

9. aprill – loeme Henno Kāo fantaasiaküllast raamatut „Tähestikulinn“, mis viib meid seiklema erilisse, arvuti sees asuvasse linna

16. aprill – siirdume trollide ja haldjate maale koos Leena Laulajaineni raamatuga „Loitsitud laegas“.

23. aprill – loeme juba emadele-isadele tuntud Aino Perviku armast ja sooja lasteraamatut „Kunskmoor“

30. aprill – rändame koos küülikusuuruse elevandiga mööda põlismaant, lugedes Cristl Vogli ja Rob van het Hofi raamatut „Olli seiklusmetsas“

ILONA MARTSON

# Muinasjutuvestja sünnipäev



*Hans Christian Andersen  
1805*

**2.** aprillil 1805 sündis Taani-maal Odense linnas kingsepa peres poiss, kelle vestetud muinaslood said tulevikus kuulsaks üle maailma. Poisile pandi nimeks Hans Christian. Ta oli pere ainus poeg ja tal seisis ees väga huvitav elu.

Nüüd, 200 aastat hiljem, kui kogu maailm tähistab Anderseni sünnipäeva, on päris raske ette kujutada, millistes oludes möödus muinasjutuvestja lapsepõlv. Kuigi Taanimaal Fyni saarel on kõik alles. On alles tilluke majake, kus Andersen väidetavalt sündis, ja mille külge on praegu ehitatud moodne Anderseni muuseum. Tänu Andersenile on säilinud ka terve vanaegne linnaosa, kus vanasti elas vaesem rahvas. Nüüd on see linnaosa eeskujulikult korras ja näeb välja ilmselt hoopis kenam kui Anderseni lapsepõlves.

Anderseni elu polnud lapsena kerge. Isa suri, kui poiss oli üheksane, ja ema pidi elatise teenimiseks pesema rikkaste inimeste pesu.

Puruvaene ja vähese kooliharidusega, rändas 14-aastane Hans Christian ihuüksi Kopenhaagenisse õnne otsima. Algu- ses oli poisil soov saa-

da näitlejaks, kuid Taani Kuninglikus Teatris teda jutule ei võetud. Samuti luhtusid plaanid saada ooperilauljaks ja balletitantsijaks. Ent Andersen ei jätnud jonnki ja otsustas proovida õnne kirjanikuna. Kokkulaenatud rahaga avaldas ta oma esimese raamatu – ja see polnud sugugi mitte muinasjutt, vaid värssnäidend!

Kuid sõbrad tegid Andersenile selgeks, et kui tahad saada kirjanikuks, tuleb alguses koolis käia ja hooliga õppida. Nad hankisid talle kooliraha, ja Andersen hakkas juba täiskasvanud mehena uuesti koolipoisiks.

Kuid katsumused jätkusid. Elu viis ta kokku kurja koolidirektoriga, kes oma hoolealust mõnitas ja hiljemgi Anderseni hirmunenägudes kummitamas käis.

Gümnaasiumi lõpetamise järel reisis Andersen hästi palju ringi. Ta nägi, kuidas inimesed maailmas elavad. Ta kohtus paljude tolle aja kuulsate kirjanike, heliloojate ja näitlejatega. Ta kirjutas palju – reisikirju, luulet, näidendeid, lõpuks, 30-aastasena ka esimese suure romaani. Just nimelt see romaan tegi ta kuulsaks üle Euroopa. Romaaniga ühel ajal, 1835. aastal, ilmus ka esimene muinasjuturaamat. See kandis pealkirja „Lastele vestetud muinaslood“.



Kokku on Andersen kirjutanud ligi 150 muinasjuttu, kuid neist kõige tuntumad on 15–20 lugu. Oma juttudes räägib Andersen sageli enda elukogemusest. Anderseni on nii „Inetu pardipoja“ nimegelases kui ka üliõpilas- ses „Väikese Ida lilledes“. Teda on ka ka „Väikeses merineitsis“, „Lumekuningannas“, „Metsluikedes“, „Ööbikus“ – igal pool. Anderseni muinasjutud on mõnikord kurvad, aga see- eest väga ilusad. Ta oskas maailma enda ümber elama panna ja asjadele hinge sisse mõelda.



Anderseni majamuuseum Odenses

\*Alasti keiser sauaga. Kristi Pärn (12 a.), Kohtla-Järve koolinoorte loomemaja käsitööring

\*Printsess herneteral. Liisi Lohur (14 a.) ja Katrin Noormägi (14 a.), Imavere põhikool



# Näe, Andersen läheb!



**E**esti Nukuteatri kaminasaalis saab juba alates eelmise aasta lõpust näha ja kuulda „päris“ Anderseni. Muinasjutuvestjaks kehastunud näitleja Leino Rei on alates detsembrist on mänginud jõuluainelist „Kuusepuud“. 16. aprillil esietendub aga „Karjatüdruk ja korstnapühkija“. Andersen – Leino Rei vastab Tähekeses küsimustele.

**Kui hästi eesti lapsed Anderseni muinasjutte tunnevad?**

Minu meelest päris hästi. Muidugi on siin erinevaid põhjuseid. Näiteks aitab Anderseni lugude tundmisele kaasa see, et praegu näidatakse televiisorist multfilme – kolmekümnet tuntumat lugu. Tegelikult on Andersenil muinasjutte aga palju rohkem, ligi 150.

**Kui tuntud on need muinajutud, mida esitate?**

Nii ja naa. Näiteks „Kuusepuu“ räägib kuusest, kes inimeste maailma pääses avastab, et seal pole sugugi nii

tore, kui ta unistas. Eestis on see lugu võib-olla vähem tuntud kui Taanis, kus seda peetakse väga kuulsaks muinasjutuks.

**Mida öelda lapsele, kes avastab, et kodus loetud muinasjutt kõlas teisiti kui teatris?**

Eks lavastuse käigus tuleb paratamatult midagi muuta. Aga minu jaoks on see väga tore, kui laps selliseid asju tähele paneb! See tähendab, et tal on see muinasjutt meelde jäänud. On, mida ema-isaga hiljem arutada.

**Millest räägib „Karjatüdruk ja korstnapühkija“?**

Karjatüdruk ja korstnapühkija on väikesed kujukesed, kes elavad ühes vanas majas kummutil. Kuna nad teineteisele väga meeldivad, tahaksid nad abielluda. Aga nad pole kummuti ainsad

alanikud – seal on veel vana hiinlase kuju. Hiinlane teenib vana saatanat. Vana saatan elab kapi otsas, tal on terve kapp kuld- ja hõbeasju täis, peale selle veel üks-

teist naist! Millegipärast on tal aga vaja veel ka heteistkümnendat ja ta on võtnud nõuks abielluda karjatüdruga. Karjatüdruk ja korstnapühkija otsustavad seepeale kummutilt põgeneda ja katusele elama asuda. Edasi ei tahakski rääkida – lõpp selgub teatris!

**Kas Andersenil ka teatrist väljaspool esineda tuleb?**

Jah, olen käinud küll, juba paar korda. Ja 2. aprillil, kui on sünnipäev, panen hommikul rõivad selga ja hakkan minema. Plaanis on käia järgemööda kolmel lasteüritusel Tallinnas. Pakkumisi on tulnud veelgi, aga igale poole kahjuks ei jõua.

**Kas Anderseni tänaval ära tuntakse?**

Lapsed võtavad mind pigem muinasjutuvestjana. Aga see sõltub ka sellest, kas vanemad on varem Andersenist rääkinud või mitte. Möödunud suvel, kui ma Euroopa päeval Anderseni riietes läbi vanalinna läksin, tundsid mu kohe ära Taani turistikud. Neil oli kohe plöksti selge: näe, Andersen läheb!



\*Väike merineitsi. Lisann Barbara Princken (10 a.), Salla põhikool

\*Inetu pardipoeg. Hanna Jävelaid (9 a.), Kose gümnaasium

\*Pöial-Liisi. Evelin Taar (14 a.), Aidu küla, Jõgevamaa

KRISTIINA KASS

# Onu fotograaf

**M**ie lasteaias käis fotograaf. See oli selline onu, kes tuli tegema minust ja kõikidest teistest lastest oma aparaadiga pilti.

Minul ja kõikidel teistel lastel olid seljas ilusad riided, välja arvatud Antil, kelle emme oli ära unustanud, et on pildistamise päev. Antil oli seljas roosa pluus ja paljad sukapüksid. Õnneks on lasteaias hädavaru riideid. Need on sellised riided, mida on vaja siis, kui kellelgi on häda püksi tulnud.

"Minge kõik sinna sohvale istuma," ütles onu fotograaf ja hakkas plastmassist tähtede ja numbritega mängima. Mina tahtsin ka mängida ja läksin vaatama, mida onu fotograaf teeb. Kõik teised lapsed tulid ka vaatama, mida onu fotograaf teeb.

"Ma kirjutan siia tahvli peale, mis lasteaid see on," ütles onu fotograaf ja kamandas mind ja teisi lapsi sohvale istuma. Me ei mahtunud kõik sohvale, väike Mari kukkus põrandale. Onu fotograaf ütles, et me ei peagi kõik sohval istuma, vaid osa võibki istuda põrandal.

Siis me tahtsime kõik põrandal istuda. Sinna igatahes mahtus täitsa hästi, aga onu fotograaf pühkis taskurätiga otsmikku ja ütles, et istugu tüdrukud sohvale ja poisid põrandale, eksju.

Onu fotograaf tahtis, et me kõik naerataksime pildi peal. Sellepärast hakkas ta naljakaid asju rääkima.

"Kas kass ütleb mää?" küsis onu fotograaf meilt.

"Ei ütle!" ütles Erki, "Kas sa, tobu, ei tea, mis häält kass teeb?"

"Kas sokkudel on teravad sarved või hambad?" küsis onu fotograaf ja tegi nägusid.

Erki ja Tom hakkasid ka nägusid tegema ja sokku mängima ja onu fotograaf ütles: "Ou nou".

Tom puksis sarvega kogemata Annika patsi pihta, nii et Annika juukseumm tuli patsi küljest ära ja lendas toanurka. Annika hakkas karjuma ja kasvataja Sirli hakkas teda lohutama. Ja kasvataja Katrin hakkas Erki ja Tomiga riidlema.

Me kõik ülejäänud jooksime Annika patsimumu otsima, aga onu fotograaf ütles jälle: "Ou nou".

"Istuge nüüd kõik ilusti sohvale," ütles onu fotograaf, kui olime Annika mummu üles leidnud ja kasvataja Sirli oli Annika patsi korda teinud. Siis me jooksime kõik jälle sohvale istuma ja väike Mari kukkus jälle sohva ääre pealt alla. Natuke aega me kõik naersime ja onu fotograaf ja kasvataja Sirli ja kasvataja Katrin ütlesid, et no nüüd vähemalt saaksime rõõmsa pildi. "Aga istuge nüüd, poisid, ikkagi põrandale, olge paid!" Ja siis me

kõik istusime põrandale, ja sellest oleks saanud veelgi rõõmsama pildi, sest me kõik naersime, kohud täitsa kõveras.

"Kuulge, ma pean kohe varsti teises kohas olema," ütles onu fotograaf selle peale. "Püüame nüüd teiega ühele poole saada, eksju!"

"Te peate neile mõne kurva loo rääkima," arvas kasvataja Sirli.

Ja siis hakkas onu fotograaf rääkima oma koerast, kes oli hirmus tore ja kes suri just natuke aega tagasi ära. "Kas ta oli suur või väike koer?" küsis Katariina, ja muutus hirmus kurvaks. "Suur," ütles onu fotograaf. Ja me kõik teised muutusime ka kurvaks ja onu fotograaf ütles, et ärge nüüd ometi pillima hakake, et pole siin häda midagi.

"Miks ta ära suri?" küsis Anti.

"Ega ta tegelikult ei surnudki, ma tahtsin ju ainult, et te natuke maha rahuneksite," ütles onu fotograaf ja pühkis jälle otsmikku.

"Kas sa matsid ta oma aeda maha?" küsisin mina.

"Ei, saage nüüd aru, mul ei ole tegelikult üldse koera!" ütles onu fotograaf ja hakkas kätega vehkima. "Ma mõtlesin selle jutu välja. Istuge nüüd kõik ilusti ja naeratage natuke, olge nii kenad!"

"Kas ta oli hirmus vana või ta oli hirmus haige?" küsis Tom.

"Koel sulgi äla!" ütles väike Mari ja hakkas nutma.

"Ou nou," ütles onu fotograaf ja tegi pildi. Rohkem pilte ta lõpuks ei teinudki, vaid ütles, et teine kord, nüüd on mul kohutavalt kiire.

Onu fotograaf lubas mõni teine päev uuesti tulla, aga ega ta vist ei tule. Kasvataja Sirli ütles, et meid tuleb pildistama hoopis üks teine fotograaf, keegi tädi, kes oskab ka naljakaid lugusid rääkida.

Meil on küll natuke kahju, et see sama onu fotograaf ei tule. Me pidime ta käest veel küsima, et mis värvi see koer oli ja kas ta oskas ka tempe teha.



# Kevadlaul nartsissile

NARTSISS, SA VALGE LÖHNAV LILL,  
ON SINU SÜNNIKUU APRILL.  
NÜÜD PEENRAL PEAKEST KIIGUTAD  
JA MULLAS VARBAID LIIGUTAD.  
EI TAHA MA SIND NOPPIDA,  
EI VAASIVANGI TOPPIDA.  
SA ÕITSE ÕUES TEISTE SEAS,  
KEL KÕIGIL VALGED TUTID PEAS!



# Tali tuleb, tali läheb

TALI TULEB, TALI LÄHEB,  
TAL ON MUJAL OLLA.  
SUVEL EI TAL OLE AEGA  
MEILE KÜLLA TULLA.

KUI TA TULEKS, OLEKS PALJU  
PAHANDUST JA TÜLI,  
SUVEL TEDA JU EI VÕETAKS  
VASTU AVASÜLI.

SIIS, KUI PESAS LINNUPOJAD,  
PÕLLUL HELJUB VILI,  
JA KUI MARJADEL JA ÕUNTEL  
JUST SEE ÕIGE PÕLI.

SUVEL, KUI MEIL MESILASTEST  
SUMISEVAD TARUD,  
TALI PUHKAB KAUGEL PÕHJAS,  
KUS NEED VALGED KARUD.

PUHATA KOOS KARUDEGA  
ÜTLEMATA LÕBUS –  
ÕIGEKS AJAKS TALV ON JÄLLE  
TERVE, VIRK JA KÕBUS!

SIIS TA TULEB. OLE VALMIS,  
MÄÄRI ÄRA SUUSAD,  
NAGU TEEVAD TALVE TULLES  
IKKA SUUSATUUSAD.

# PAULAL ON VIIRUSED KALLAL

”Tõuse, tõuse!” hüüdis ema. Oli hommik. Paulal oli aeg tõusta ja minna kooli.

Paula ei tahtnud tõusmisest mõeldagi. Paulal oli kole kehv olla. Nina oli kinni ja suu oli kuiv. Kuiv suu tuli sellest, et Paula oli magades hinganud ainult suu kaudu.

”Ei taha,” ütles Paula.

”Kuidas ei taha?” küsis ema.

”Bul od dohu,” ütles Paula. Paula tahtis muidugi öelda, et tal on nohu. Kuna aga Paula nina oli kinni, siis ta ei saanud korralikult rääkida. M-i asemel tuli välja B, ja N-i asemel tuli D. See oleks võinud olla täitsa naljakas, kui Paulal ei oleks olnud nii paha. Paulal oli tunne, et tal on pea justkui vatti täis. Pea oli uimane ja valutaski.



”Sul on kole nohu,” ohkas ema. ”Sellega sa ei saa muidugi kooli minna.”

See oli muidugi nohu juures hea, et sellega kooli ei saanud minna. Paulale meeldis küll natukeseks koju jääda. Eriti just praegu, kui tal oli nii paha olla.

Ema tuli juba taskuräti ja ninatilkadega.



Joonistanud PIRET RAUD

”Nuuska!” ütles ta. Paula nuuskas. Aga nina oli ikka kinni. ”Pane pea padja peale,” ütles ema. ”Ma tilgutatan sulle rohtu ninna.”

”Ba ei taha!” hüüdis Paula. ”Bu dida od kiddi!”

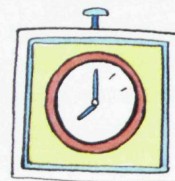
Vahepeal oli ka Patrik ärganud.

”Mis sa kiusad Paulat!” ütles Patrik etteheitvalt emale. ”Paula ei taha!”

Aga ema ei hoolinud. Ema tilgutatas ikkagi Paulale tilku ninasse.

Ninatilgad pandi küll ninasse, ent kuidagi pääsesid nad kohe ka suhu. Ninatilgad olid jube vastiku maitsega. Ninatilgad aitasid muuseas väga hästi. Nina läks peaaegu kohe lahti.

Ema pani Paulale kraadiklaasi kaenla alla.



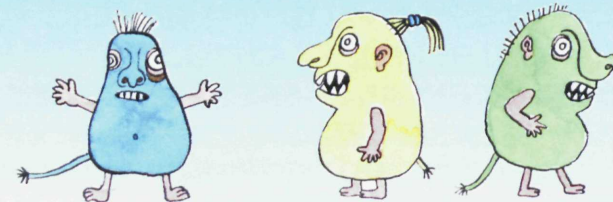
Selgus, et Paulal oli veel ka palavik.

”Sul on viirused kallal,” ütles ema.

Paula jäi mitmeks päevaks voodisse. Voodisse jäi varsti ka Patrik. Patrikule olid Paula viirused külge hakanud. Patrik köhis koledasti. Patrikul oli palavik.

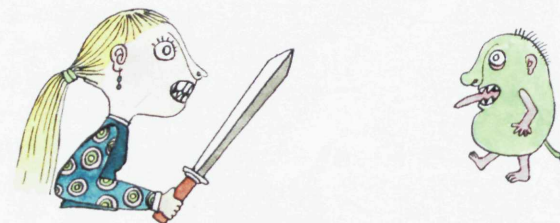
Palavikuga oli täitsa paha olla. Igalt poolt valutaski natuke ja pea oli justkui suur vatipall. Eriti vastik oli higistamine. Siis tuli märg pidžama ära võtta ja panna selga kuiv. Tuli vahetada voodilina. Vahetamise ajal oli külm ja paha.

Kõige vastikumad olid aga viirused, keda keegi palja silmaga ei näe.



Ometi hüppavad viirused ühe inimese pealt teise peale ja teevad kõik haigeks. Näiteks Paula viirused tegid haigeks ka Patriku. Viirustega peab olema öudselts ettevaatlik, et neid teiste peale ei kõhiks või aevastaks.

Ema hoolitses oma haigete laste eest. Ainult



musi ta neile ei andnud. Viiruste pärast. Ema pidaski Paula ja Patriku viirustega võitlust.

Ema andis Paulale ja Patrikule rohtu. Ema tegi pärnaõieteed meega ja lumepallisuppi ja luges raamatuid ette.



Nii et haigusel olid omad head küljed siiski ka. Ja lõpuks said Paula ja Patrik ju mõlemad ilusasti terveks.

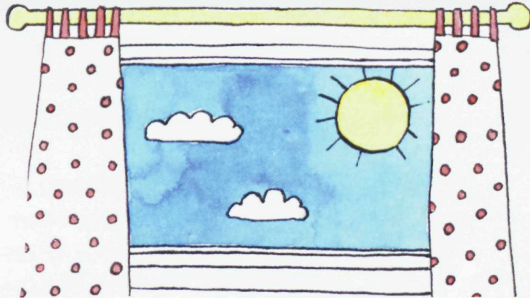


# KOHUTAV NÄTS

ANDRUS KIVIRÄHK

**K**evadine päike paistis aknast sisse ja soojendas tuba. Põrandapraos talveund maganud kärbes ärkas üles ning ronis haigutades oma peidupaigast välja.

Päike oli terve toa oma valgusega üle ujutanud. Oli soe ja mõnus.



Üks lepatriinu istus sealsamas ning tegi võimlemisharjutusi.

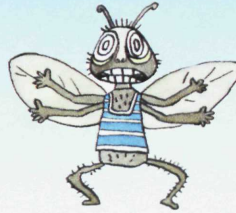
“Tere hommikust!” ütles ta kärbsele. “Mina ka just ärkasin. Nii ilus ilm! Tundub, et kevad on lõpuks käes!”

“Jah, küllap vist,” nõustus kärbes. Ta oli ikka veel üsna unine. Prooviks avas ta oma tiivad. Need kägisesid, nagu oleksid roostes.

“Mina olen ka sellest praos magamisest täitsa kangeks jäänud,” rääkis lepatriinu ja venitas oma jalgu. “Pea on ka sassis.” Ta kammis tundlaid.



Kärbes tegi viis kükki ja sibas paar korda edasi-tagasi. Jõud hakkas tasapisi tagasi tulema.



Korraga silmas ta aga midagi imelikku. Põrandalauad läksid päikese käes aina kuumemaks ning ka üks vana näts, mis juba amusest ajast põrandapraos oli vedelenud, tegi järsku silmad lahti.

“Lepatriinu, vaata!” sosistas kärbes ehmunult. “Näts ärkab ellu!”

“Oi!” kiljatas lepatriinu ja kattis koibadega näo. “Appi! Mis sa arvad, kas ta on kuri?”

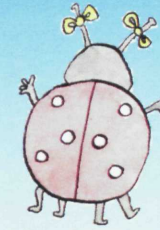
“Mulle tundub, et on küll,” vastas kärbes. Tõesti, nätsu äsja avanenud silmad olid punased ja õelad. Nüüd venitas ta ka oma suu nak-sudes ammuli ja urises koleda häälega.



“Ma pole veel kunagi varem nätsu häält kuulnud,” ütles kärbes hirmunult. “Küll on jube!”

“Vaata, talle kasvavad käed ka külge!” piik-sus lepatriinu. “Õudne! Nagu mingi muumia!” Ta mustad täpikesed tõmbusid hirmuga valgeks.

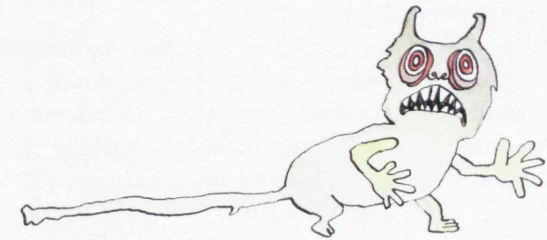
“Lendame ära!” pakkus kärbes.



“Ma ei saa, mul on tiivad alles kanged!” nuttis lepatriinu. “Oi, oi, oi! Nätsul on juba jalad ka all! Ta sööb mu ära!”

“Ma kaitsen sind!” lubas kärbes vapralt, ehkki värises tegelikult kõigi kuue koivaga.

Näts oli ennast püsti ajanud ja loivas nüüd urisedes putukate poole. Isegi jäledad sarved olid talle päikese käes pähe kasvanud ja pikk valge saba!



“Ära tule!” lõdises kärbes. “Ma hammustan!”

Näts ainult mörises nagu mõni koll ja liipas lähemale.

Õnneks läks keegi just sel hetkel mööda, astus nätsule peale ning kõndis edasi, lössis nätsu sussitalla küljes.



“Uhh! Vedas meil!” ohkas kärbes ja lepatriinu kuivatas tiivaga pisarad. Siis võimlesid nad edasi, ja kevadine päike muudkui paistis.

KÜLLI LAIKRE

# NAERUKIVI

Iga päev saabus rannale laevu. Laevad toimetasid koormaid ühest rannast teise. Mõni laev kandis unistusi, mõni kottide kaupa saladusi. Oli ka laevu, mis tõid maale kibedaid pettumusi või kastide kaupa valesid. Osa laevu varjas endas pudeleid, mis olid täis unetuid öid ja pisaraid.

Nõtkel sammul astus rannaliival pikas sinises kleidis daam. Tema ootas oma laeva. Laev pidi tooma seda, millest ta kogu elu oli puudust tundnud. Ta oli seda otsinud igalt poolt, aga asjata. Otsimine oli sinises kleidis daami ära väsitanud.

Laev, mida daam ootas, pidi tooma südamest tulevat naeru. See naer pidi panema kaasa naerma kõik puud, jõed, mered, lilled, loomad ja linnud. Naer, mis on nagu imekaunis muusika, selline, mis läbibastab noolena iga hinge, puudutab iga südant, kaunistab iga nägu.

Naine rannal ei mäletanud enam, kuidas jõuda sellise naeruni, mida ta lapsena kord oli kogunud. Ta ei mäletanud naeru heli, värve ega maitset. See oli kadunud. Kaotus oli suur.

Väsinult kõndis daam päevast päeva rannaliival ja jälgis mööduvaid laevu. Inimesed tema ümber olid lookas unistuste, saladuste, lootuste, pisarate, pettumuste ja valede all. Keegi selle maa elanikest ei mõistnud daami meeleheidet, sest keegi teine ei olnud naeru kogunud.

Kuutõbisena istus daam isegi öösiti rannas ja ootas laeva. Tundus, nagu muutuks ta liivakujuks ja sulaks kokku tühja ja tuulise rannaga. Naine ei söönud, joonud ega maganud enam. Klaasistunud pilguga luges ta laineid ja vaatas tühja silmapiiri. Peagi kivistusid naise käed – temast sai sinine kivi mere kaldal.

Elu maal kulges endist viisi. Inimesed olid õnnelikud kingituste üle, mida laevad kaasa tõid. Nad ei osanudki midagi enamat tahta.

Merelained loksusid päevast päeva vastu sinist kivi ja kandisid maailma laiali naise soovi. Mõistatusliku kivi ümber hakkasid kogunema linnuparved. Need olid naerukajakad, kes olid merelainetelt kuulnud naise suurest soovist kogeda naeru. Need õhus vabalt ringi tiirutavad olendid teadsid, mida tähendab oskus unustada halb ja kõigil vabalt minna lasta. Nad tulid naerma inimesi kergemaks.

Sinist kivi rannal kutsutakse sellest ajast peale naerukiviks.





# Tule Pokurõõmu rongkäiku!

**L**astekaitsepäeval, 1. juunil kell 14 korraldab Pokumaa Sihtasutus

Tallinnas lustaka rongkäigu. Sinna oodatakse kõiki, kes kannavad poku- või mõne muu Edgar Valteri raamatust pärit tegelase kostüümi.

Rongkäik algab Toompea lossieest, kust siirdub Nukuteatri õuele. Seal toimub kontsert.

## Kuidas teha pokuriideid?

Pokukostüümi võiks valmistada looduslikust või looduslähedasest materjalist, sest pokud on pärit loodusest. Kostüümi tegemisel tuleb arvestada ilmastikukindlusega ning mugavusega, et selle kandja saaks vabalt kõndida ja liigutada.

Väga kenad kostüümid saab teha sobivas toonis värvitud nõõridest või trikooriide ribadest. Nõõri või kangast soovitame värvida enne õmblema hakkamist looduslike värvidega, kuid võib kasutada ka riidevärve. Pokude värviskaala ulatub rohelisest kollaseni – kevadised pokud on helerohelised, sügisesed pokud pruunikas-kollased.

Mugavaim pokukostüüm on pontšostiilis. Pontšot saab kanda lühikeste või pikkade varrukatega pluusi peal. Nii pole karta, et ilma tõttu ebamugav hakkab.



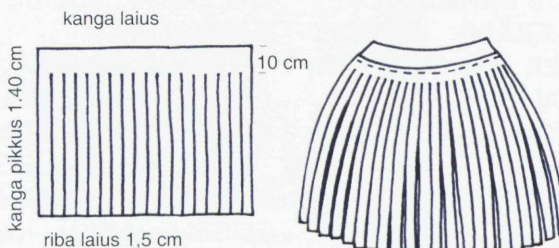
## Pokupontšo tegemine (140 cm pikkusele lapsele)

1. Osta 140 cm trikooriied. Lõika see 1,5 cm laiusteks ribadeks nii, et ülemises servas jääb 10 cm riidet terveks.

2. Õmble lahti lõikamata serv pontšo kaeluse külge. Kaelus võib olla ümar või kolmnurkne. Kaeluse külge võib õmmelda suisa mitu ribastikku. Ribad tõmbuvad keerdu ja jäävad mugavalt rippuma.



3. Peakatte valmistamiseks sobib hästi murumüts. Selleks võid kasutada näiteks vana nokamütsi, millelt võtad noka ära. Kinnita ribad ringselt mütsi külge; neid võib panna lausa mitu kihti. Tee tuka jaoks lühemad ribad ning taha ja külgedele pikemad.



Kui soovid osaleda rongkäigus, anna endast teada elektronposti teel aadressil [annki@hotmail.ee](mailto:annki@hotmail.ee) või telefonil 669 1076.

Rohkem infot saab aadressil <http://www.pokumaa.ee>

ANNELI KIVISIV, Pokumaa Sihtasutus

# AUHINNAD

## Võrukeelse aabitsa võitsid:

Sandra Raudsepp, Urvaste, Võrumaa

Pille Markov, Puka, Valgamaa  
Katry Mets, Antsla, Võrumaa  
Kristiina Veskimäe, Paide

## Lego Clikitsi komplekti võitsid:

Sandra Hussar, Lüganuse  
Mirje Järvemets, Pärnumaa  
Sigrid Palts, Saaremaa  
Monica Mustjõgi, Tallinn  
Geya-Penelope Niinemets, Pärnu  
Birgit Tull, Tartu

Auhinnad saab kätte posti teel



Kristiina Veskimäe, (8. a.) Paide



Tähekeste  
kodulehekülje  
aadress on  
taheke.delfi.ee

Aprillikuu Tähekeste posti-  
paunas kirjutavad loomamui-  
nasjutte lapsed Tartu lasteaiast  
„Väike Pauliine“. Muinasjuttu-  
de üleskirjutamisel olid laste-  
le abiks nende vanemad. Ees-  
märgiks oligi ärgitada vane-  
maid laste jutte kirja panema.

Need jutud ilmuvad trüki-  
tähtedega, siis on lihtsam lu-  
geda!

## HÄRRA NILSSONIL JA HOBUSEL TULI MÖTE HAKATA PIPI RIIDEID JA PATSE JA KINGI JA JUUKSEVÄRVI KANDMA

HÄRRA NILSSON JA HOBUNE  
TAHTSID PIPI MAJA ENDALE VÕTTA.  
NAD MÖTLESID, ET HAKKAKS ISE  
PIPIKS, VÕTAKS ENDALE PIPI AS-  
JAD. PIPI TEEB IGASUGUSEID TRIK-  
KE – SÖÖB, NÄGU ON MUST, PÜHIB  
OMA NÄO LAUALINA SISSE. JA HO-  
BUNE JA HÄRRA NILSSON SAID PA-  
HASEKS. PIPI ELASKI SIIS HOOPIS  
TEISES KOHAS – PUU OTSAS, JA  
KÄIS VAHELDUMISI TOMMIL JA AN-  
NIKAL KÜLAS.

PIPI EMA JA ISA, HÄRRA NILSSON  
JA HOBUNE HAKKASID PIPI MAJAS  
KOOS ELAMA. HÄRRA NILSSON TULI  
HOBUSELE APPI PANNKOOKE JA PI-  
PARKOOKE TEGEMA. TUDUSID TER-

VE PÄEVA, SÕID TERVE PÄEVA, KÄI-  
SID STOCKHOLMIS TERVE PÄEVA,  
KÄISID ROOTSIS IGA PÄEV.

HÄRRA NILSSON ON AHV. TA  
NÄGI VÄLJA OMA PIKA SABAGA  
NAGU KASS, AINULT PEENIKEST  
SORTI. HÄRRA NILSSON ON VÄIKE  
NAGU HIIIR.

HOBUNE ON NII PAKS NAGU MEIE  
MAJA. PIPI MAJA OLI HOBUSEST  
VEEL SUUREM. PIPI OLI NATUKE  
HOBUSEST JA HÄRRA NILSSONIST  
SUUREM.

HOBUNE JA HÄRRA NILSSON  
HAKKASID PIPI MAJAS RALLIVÕIST-  
LUSI TEGEMA. PIPI ISA JÕUDIS NA-  
TUKE RALLIAUTOT ÜLES TÕSTA.

HOBUNE AGA OLII KRANTSIK –  
SUUR JA PAKS, VEEL SUUREM PIPI  
ISAST. HOBUSEL OLII PIKK SABA. OLII  
VALGET, NATUKE PRUUNI JA NATU-  
KE LÕBUSAT VÄRVI – KOLLAST JA  
TUMEPUNAST, ROOSAT JA HELE-  
ROHELIST.

Maria Lee Priimägi (3 a.)



Hele Mai Hipp Müller, (6 a.) Tallinn



Raido Kõrv, 3. klass, Vana-Koiola kool

## KARU LILLEKÄPP AAFRIKAS

**1** ÜKSPÄEV LÄKS KARU LIL-  
LEKÄPP AAFRIKASSE. SEAL  
OLII HIRMUS BARMALEI.

KARU LILLEKÄPP HÜÜDIS:  
„HEI, BARMALEI! SUL ON SELJA  
TAGA KROKODILL!“

„APPI!“ HÜÜDIS BARMALEI JA  
JOOKSIS ÄRA.

AGA KARU LILLEKÄPP HÜÜDIS  
BARMALEILE: „APRILL! APRILL!“

**2** KARU LILLEKÄPP NÄGI  
LÕVIKUNINGAT. KARU LIL-  
LEKÄPP VIIS LÕVIKUNINGA-  
LE KINGI. LÕVIKUNINGAS ÜTLES:  
„AITÄH!“ KINGIKOTIS OLII ARVU-  
TI. LÕVIKUNINGAL OLII JUST AR-

VUTIT VAJA SELLEKS, ET TAR-  
GAKS SAADA.

SIIS LÄKS KARU LILLEKÄPP  
EDASI JA LÕPUKS KOHTAS ISE  
KROKODILLI.

KROKODILL ÜTLES: „KUULE,  
LILLEKÄPP, SUL ON SELJA TAGA  
BARMALEI!“

LILLEKÄPP EHMUS JA TAHTIS  
ÄRA JOOSTA, AGA KROKODILL  
KARJUS: „APRILL! APRILL!“

NÜÜD SAI LILLEKÄPP ARU, ET  
EI TASU TEISI HIRMUTADA. KES  
TEISELE AUKU KAEVAB, VÕIB  
ISE SISSE KUKKUDA. KARU LIL-  
LEKÄPP LUBAS, ET TA ENAM TEI-  
SI EI HIRMUTA – ISEGI MITTE NAL-  
JA PÄRAST.

**3** KARU LILLEKÄPP LÄKS  
VEEL EDASI JA JÕUDIS ÜHE

PÜRAMIIDI JUURDE. SEAL PÜR-  
MIIDIS ELAS VAARAO. KARU LIL-  
LEKÄPAL OLII KA VAARAOLE KIN-  
GITUS. KINGIPAKIS OLII SEE KEPP,  
MILLEGA SAAB RIIKI VALITSEDA  
JA VAARAO OLII SEDA HÄDASTI  
VAJA. TA ÜTLES: „AITÄH!“

VAARAO OLII LILLEKÄPA  
JAOKS KA KINGITUS. KINGITU-  
SEKS OLID SAAPAD, MILLEGA  
SAAB KÕRBES MATKATA, ILMA  
ET PEAKS OMA KÄPPASID KUU-  
MAL LIIVAL KÕRVETAMA.

JÄRGMISEL PÄEVAL HAKKAS  
KARU LILLEKÄPP KOJU TAGASI  
MINEMA. KUI TA KOJU OLII JÕUD-  
NUD, TULI TALLE MEELDE, ET TA  
PIDI VEEL ÜHE PÄEVA OLEMA.

AGA KODUS OLII KÕIGE PA-  
REM!

Karl Toomas Vana (7 a.)



MEIL ELAB JÕULUST PEALE TÕUK. SAIN JÕULUVANALT SELLISE MÄNGU, KUS PIDI MULLA SISSE SEEMNEID PANEMA JA KASTMA JA OOTAMA. SELLEST KASVAS DŽUNDEL. AGA KASTA EI TOHTINUD UNUSTADA, SEST LILLED PEAVAD JOOMA. ÜKS-KORD LÄKS TÄITSA PALJU VETT JA SELLEST TULI UPUTUS, AGA SEE KUIVAS ÄRA.

KUI DŽUNDEL KASVAS, MÄRKASIN PÕRANDAL ÜHTE MUSTA ASJA, NATUKE TORKISIN KÕRREGA. PAPA ÜTLES, ET SEE ON PUUTÜKK. AGA SEE POLNUD, SEST PUUTÜKK EI LIIGUTA. SEE OLI TÕUK, ÜSNA VÄIKE VEEL.

TÕUK ELAB MUL NÜÜD DŽUNGLIS. TA ON SUUR JA PAKSUKS SÖÖNUD. TAL ON NATUKE ORANŽI JA NATUKE KOLLAST VÄRVI KARVAD, AGA NAHK ON MUST. TA ON PIKK JA TAL ON MUSTAD VÄIKESED JALAD. MU TÕUK SÖÖB LILLI, AGA LAS TA SÖÖB, SEST TA ON VEEL VÄIKE, JA MUL ON SADA TUHAT LILLE. PAISTAB, ET MU DŽUNGLIS ON TAL NII HEA PESA. TA MUUTUB VARSTI LIBLIKAKS. ÄKKI TA MUUTUB LIBLIKAKS, KELLEL ON NELI MUSTA TÄPPI JA ÜMBERTRINGI PUNANE JA ORANŽ? LIBLIKAS ONGI MU LEMMIKLOOM. KAS TA ON ÜLDSE LOOM? AGA IKKAGI, KA PUTUKAS VÕIB LEMMIKLOOM OLLA.

Iris Gielen (5 a.)

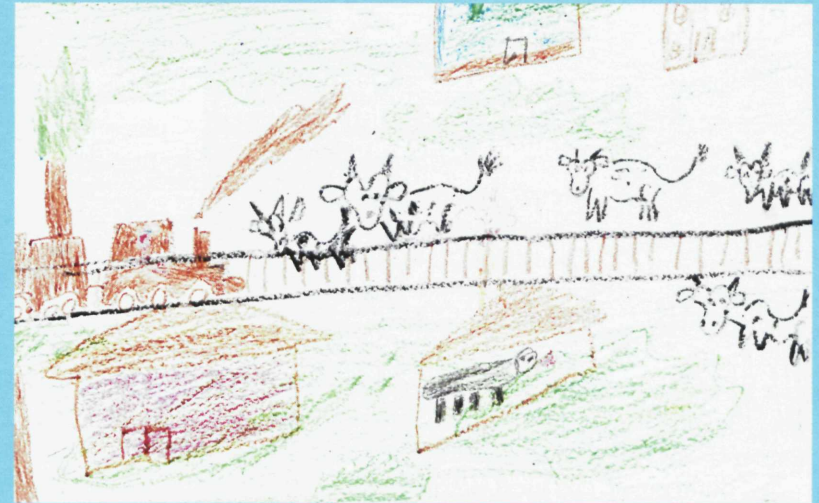
# Ohud raudteel

MTÜ Operation Lifesaver Estonia korraldas lastele joonistusvõistluse "Ohud raudteel," kuhu saabus 112 tööd.

Korraldajad soovisid, et lapsed õpiksid märkama raudteega seonduvaid ohte ning seeläbi oskaksid hoiduda õnnetustest. Aktiivsemad joonistajad olidki raudteeäärsete koolide ja lasteaedade lapsed. Joonistusi laekus kokku 18 koolist, lasteaiast või noortekeskusest.



Sarah Marion Mikk, 5. klass,  
Tallinna 21. keskkool



"Olen karjak. Minu lehmad jooksevad raudteele." Sander Mülla,  
2. klass, Ubtna põvikool

## Ohtlik rongisõit

RONGI TEELE HÜPPAS PÕDER,  
KAS TA PEAST ON VÄHE NÕDER!  
AUTOJUHT SEAL SÕIDAB RUTTU,  
KAS TA EI MÄRKA RONGI SUITSU?



Pilt ja luuletus: Siim Peters, 1. klass, Koonga põvikool



## NALJAD



EESTI LAPSE NALJAD

Naljakuu puhul ilmub Tähekeses nalju suuremal hulgal. Seekord on need pärit tõsielust ja kirja pandud laste vanemate poolt. Kui soovid sedasorti nalju rohkem lugeda, otsi raamatut „Eesti lapse naljad“ (Delfi ja Tänapäev, 2005). Toredat naljakuud!

### TÄHEKE

Uurin pojalt, mis häält lammast teeb?  
Poeg: „Mää.“ – „Aga kukk?“ – „Kireb täiest körist.“ – „Aga lehm?“ – „Muu.“ – „Aga issi?“ – „Norskab ja peeretab!“

Sõbranna 5-aastane poeg: „Emme, kas ma olin siis täitsa paljas, kui ma sündisin?“  
„Jah, muidugi!“  
„No kas sul tõesti oleks siis raske olnud kas või ujumispüksegi ära süüa?“

Pisike poeg istub potil, paneb põlved kokku ja ütleb: „Emme, näe, mul ei ole nokut!“  
„Kuidas ei ole? Kus ta siis on?“ – „Õues!“ vastab poja.  
– „Mis ta õues teeb?“ – „Palli mängib!“ ütleb poiss.

Emma küsib 2-aastaselt Indrekult: „Miks sa oled oma noku peale joonistanud?“  
Indrek vastab: „Emme, aga mul ei olnud paberit käepärast!“

Ligi 4-aastane Heigo ei taha õhtul tuppa tulla ja palub issit veel enesega jalgpalli mängida. Issi vastu, et ei saa, jalg valutab. Selle peale vaatab Heigo suurte tõsiste silmadega issile otsa ja nendib: „Aga teine jalg on sul ju terve! Mängi teise jalaga!“

Iris (2 a.) loetleb sugulasi: „Emme, issi, vanaema, vanaisa, Margus ja onu Ilmari traktor.“

Könnin koos 2-aastase poja ja 3-aastase õetütrega surnuaias. Lapsed tahtsid hirmasti joosta ja üldse kõva häält teha. Seletasin neile, et surnuaias peab vaikselt olema, sest siin inimesed magavad. Parajasti tulid kaks prouat vastu, lapsed vaatasid neid suurte silmadega ja siis ütles tüdruk: „Nägid, ühed ongi üles aetud!“

Vaatasid vennaksed koos raamatut.  
Väiksem: „Sel ussil on põll ees!“  
Vanem: „Muidugi, uss on ju pudilõug!“

2,5-aastane Helena on loomaaias hundi puuri juures. Vaatab hundi majakest ja küsib: „Kas seal sees elab Punamütsike?“

Kolmene Karin sööb aias maasikaid. Korraga sikutab pluusi ja jopehõlmad üles ning küsib: „Emme, kas maasikad on nüüd minu kõhus?“  
Emme: „Jah, on küll.“  
Karin: „Kas maasikad on nüüd kakased?“

Martin (2,5 a.) läheb emaga hommikul läbi pargi lasteaeda. Puu otsas kraaksuvad varesed. Emma: „Kuula, Martin, varesed kraaksuvad.“  
Martin (pikalt vait): „Äh, tibu lollitab!“

3-aastane Kristjan leiab aknalaualt surnud sitika. Lohutan last. Tema küsib: „Kas keegi tulistas sitikat?“  
Mina: „Ei, sitikas niisama suri ära...“  
Kristjan: „No siis on teda pekstud.“

Vaatasime oma tütreaga (3 a.) multikat „Jääaeg“. Paari päeva pärast olime rannas ja juhuslikult kõndis meist mööda igavesti suur naine, käes jäätis. Minu tütar vaatas teda ja lausus täiesti süüdimatult: „Paks, vaata, kuhu sa oma junnid jätad, oäkk, milline lõga!“

Maal maja ees kasvavad sinised ja punased anemoonid. Üks punane on veel pooleldi nupppus. Stella (3,6 a.) pistab näpu õienupu sisse, teeb näpuga paar ringi ja ütleb imestunult: „Emme, Pöial-Liisit ei olegi siin sees!“

## PEREKONDREBASED



Joonistanud TEET VAUS, Tallinna kunstigümnaasium



# Merisiga laulab

## nagu linnuke

**L**iisa on 6-aastane tüdruk, kes elab ühes Tallinna kesklinna korteris. Peale Liisa elavad seal veel ema, isa, õde Kaarin ja merisiga Tipu.

Tipu on isane merisiga. Ja tegelikult pole ta üldse merega seotud, ta kardab vett. Aga et merisead toodi Euroopasse üle mere Lõuna-Ameerikast, seetõttu looma nime esipoolles merd mainitaksegi. Nime teine pool tuleb sellest, et ta teeb ruigavat häält nagu päris siga.

„Tipu tuli meile 14. septembril 2003. aastal. See oli pühapäev ja kell oli pool kaheksa, sest miljonimäng just hakkas, kui isa uksest sisse tuli,“ räägib Liisa, kes sai mõni päev hiljem viieaastaseks. „Isa ütles, et mulle on kingitus. Alguses arvasin, et ah, mingid kingad, kuna isal oli kingakarp käes. Aga siis tegi ta karbi lahti ja seal sees oli väike pruuni värvi merisiga!“

Isa tahtis merinotsule panna nimeks Euroopaliit, sest päeval, kui Tipu peresse tuli, oli Eestis Euroopa Liidu hääletus. Aga see nimi ei sobinud ja nõnda saigi ta nimeks Tipu.

Tipu on hästi laisk ja armas loom. Talle meeldib õudselt kaisus olla ja lesida. Kui sa ta sülle võtad ja paitad, hakkab ta limpsima. Ja kui Tipu on kauem süles olnud, laseb ta ennast lötakile ja siis on tal hästi mõnus olla.

Tipul on hästi väike ja nunnu keeleke. Vahel ta muidugi hammustab



Merisea lemmiktoit on värske salat

ka. See ei ole üldse valus, sest ta ei tahagi väga kõvasti hammustada. Aga kui sa talle mingit toitu annad, siis võib ta koguni päris valusasti hammustada, sest ta ei saa aru, kus toit lõpeb ja sõrm algab. Merisiga on üsna arg loom ja võõrastega eriti koos olla ei taha. Aga kui ta on mõnda inimest rohkem näinud, siis ta teda enam ei võõrasta.

Tipu teeb igasuguseid erinevaid hääli. Mõnikord ta laulab nagu linnuke. „Me arvame, et see on tal mingi pulmahüüd, millega ta emaseid kohale püüab meelitada,“ selgitab Liisa.

Tipu lemmiktoit on salat ja võilillelehed. Ta sööb veel igasugu asju – näiteks porgandit, kapsast, kurki ja muud. Liha ta ei söö, sest on taimetoitlane.

Tipu sööb heina ka. Tal on puuris isegi heinasõim, kus talle meeldib magamas käia. Enam ta seal eriti ei käi, sest ta on nii paksuks läinud.

Tipu on uruloom. Kui sa ta näiteks kodu põrandale paned, ei julge ta ringi liikuda. Ta plagab kuhugi laua alla ja istub seal. Ja rohkem ta ei liigu. Oma puuris on tal ka maja. Kuna maja seinad on puust, armastab ta neid vahel närida.

Linnakorteris pidamiseks on merisead toredad loomad. Neid on hea pidada ka seetõttu, et nende eluiga on üsna pikk. Tavaliselt elavad nad 5–6-aastaseks.



**K**openhaagenis on võimatu Tivolist mööda marssida. See asub nimelt kesklinnas, otse raudteejaama kõrval. Raudteejaama satub aga pea igaüks, kellel on asja Taani Kuningriigi pealinna.

Tivoli on park, mis on koduks vanadele muinasjuttudele. Just siit sai innustust Miki-Hiire papa Walt Disney, kui ta USAsse esimest Disneylandi looma hakkas. Taani kuulsale muinasjutuvestjale H.C. Andersenile andis Tivoli ainest muinasjutu „Ööbik“ kirjutamiseks.

Eriti kaunis on Tivoli öhtuti. Siis süttivad tuhanded lambid ja hämaratest pargisoppidest tulvab vaikne muusika, mis seguneb külatajate naeru ja Ameerika mägedelt kostvate röögatustega.

Tivoli pole ainult koht, kus lapsed erinevate lõbustuspargi-asjadega sõitmas käivad, püssi lasevad või õnneloosi võtavad. Sinna on asja ka neil, kes tahavad teatrit nautida või lihtsalt jalutada ja kohvikus kooki süüa. Seega käivad Tivolis peale laste ka suured inimesed. Kopenhaageni elanikud ar-



# Euroopa vanim lõbustuspark

ILONA MARTSON

Sel suvel näeb Tivolis Anderseni muinasjuttude ainelist vaatamängu

mastavad Tivolit külastada talvel, jõulueelsel ajal. Siis on Tivolis peale atraktsioonide avatud ka päkapikumaa ja liuväli.

Jah, Tivoli on imeline koht. Seal võib kohata tõelises tõllas ringi sõitvat laps-printsi ja printsessi. Või väikeste marssivate sõdurite orkestrit – nende õpetamiseks tegutseb Tivoli juures spetsiaalne muusikakool. Teatreid on Tivolis koguni mitu. Kõige vanem ja kuulsam on Kuninglik pantomii-teater, mille patrooniks on Taani kuninganna Margarethe II. Aga on näiteks ka väike lasteteater, mis

kolm korda päevas annab nuku-etendusi.

Tivolist rääkides ei saa unustada ka H.C. Anderseni. Üks muinasjutumehe kujudest asub nimelt otse Tivoli kõrval, Anderseni-nimelisel bulvaril. Andersen oli 1843. aastal asutatud lõbustuspargi peremehe Georg Carstenseni hea sõber. Muidugi tähistab Tivoli ka Anderseni sünnipäeva. Tänavu suvel, alates 14. maist on igal öhtul kavas eriline vaatamäng – „Tivoli muinasjutt“. Saab näha viiemeetrilisi Anderseni muinasjuttude ainelisi nukke, etendust, saluuti ja läbi



Väikeste sõdurite orkester Tivoli peaukse ees

pargi kulgevat rongkäiku. Ja seda kogu suve jooksul igal öhtul, välja arvatud reedeti.

Tivoli avab ukSED 15. aprillil ja suleb 25. septembril. Aastas külastab parki ligi 4 miljonit inimest.



# Vapper tinasõdur

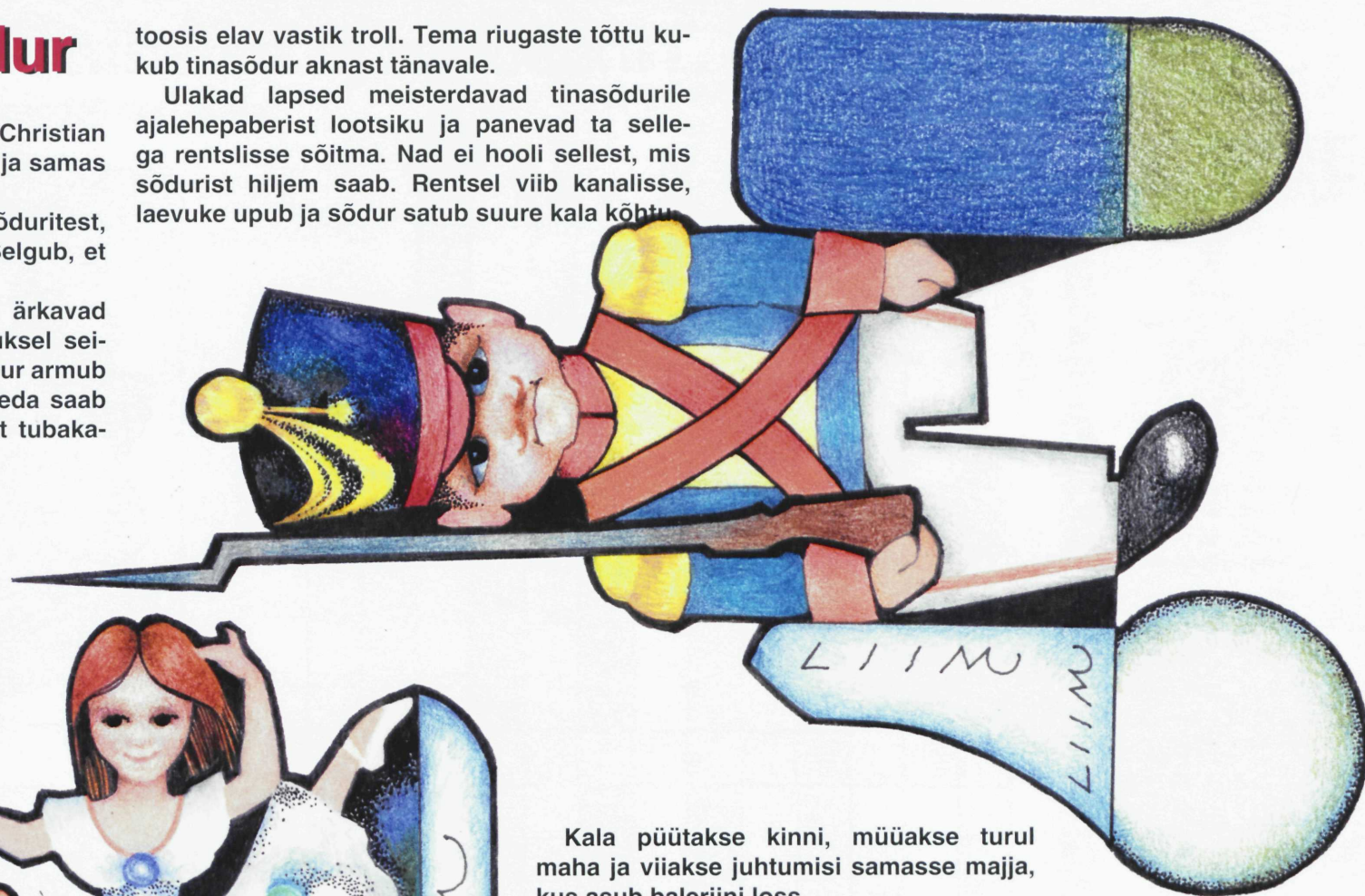
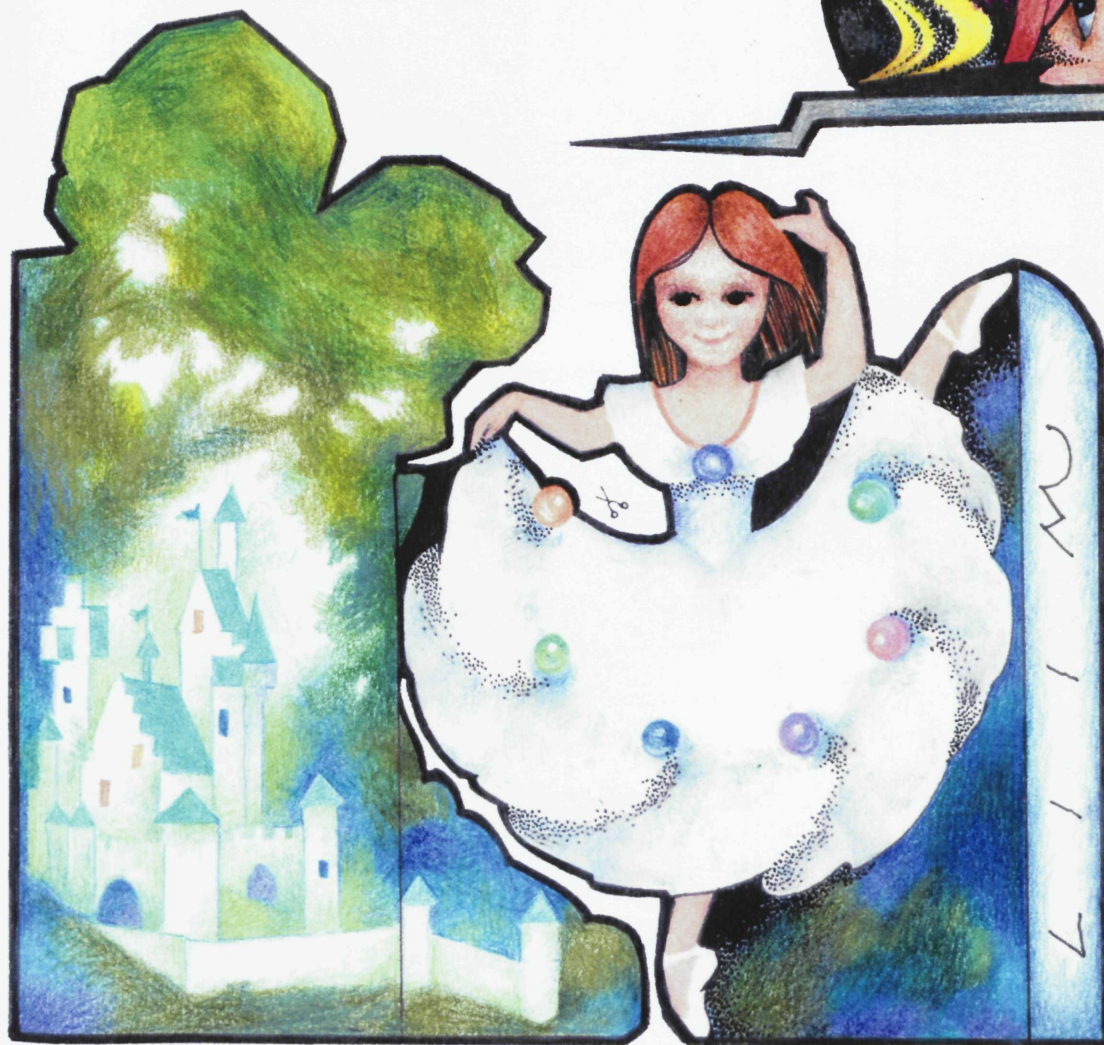
„Vapper tinasõdur“ on Hans Christian Anderseni üks tuntumaid muinasjutte ja samas maailma kaunimaid armastuslugusid.

Lugu saab alguse karbitäiest tinasõduritest, mille üks poisike sünnipäevaks sai. Selgub, et ühel tinasõduril on vaid üks jalg.

Öösel, kui kõik inimesed uinuvad, ärkavad mänguasjad ellu. Uhke mängulosi ukstel seisab kaunis paberist baleriin, ja tinasõdur armub temasse. Kuid baleriin on kaugel ja teda saab ainult vaadata. Pealegi kiusab sõdurit tubaka-

toosis elav vastik troll. Tema riugaste tõttu kukub tinasõdur aknast tänavale.

Ulakad lapsed meisterdavad tinasõdurile ajalehepaberist lootsiku ja panevad ta sellega rentsliisse sõitma. Nad ei hooli sellest, mis sõdurist hiljem saab. Rentsel viib kanalisse, laevuke upub ja sõdur satub suure kala kõhtu.

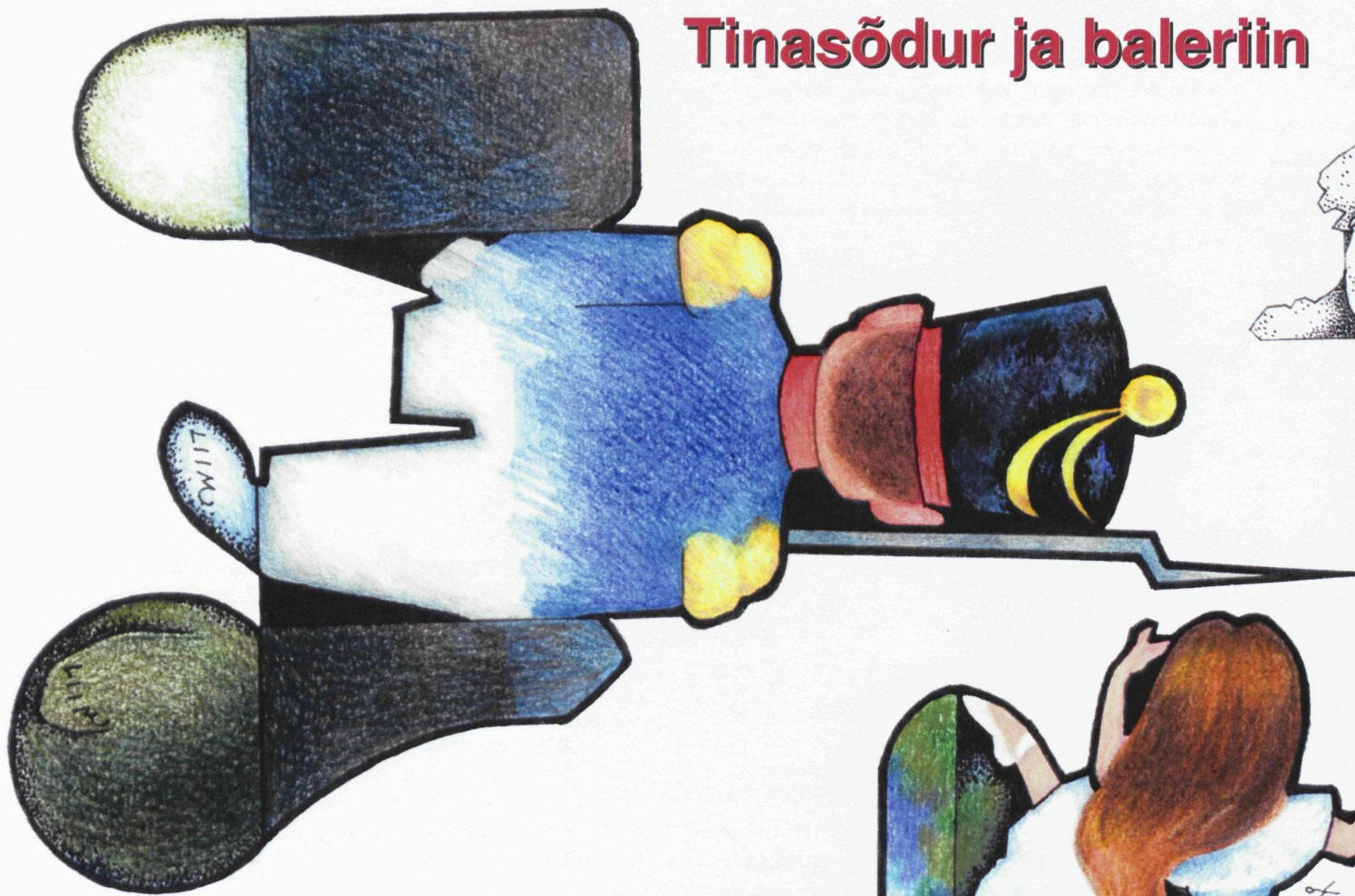


Kala püütakse kinni, müüakse turul maha ja viiakse juhtumisi samasse majja, kus asub baleriini loss.

Kala kõhust löigatakse välja koledasti kulunud tinasõdur. Taas seisab ta aknalaual oma ühe jala peal. Kuid juhtub õnnetus – poiss viskab sõduri küdevasse kaminasse. Ja äkki, tuuletõmbuse mõjul, lendab sinna ka baleriin. Kaks armastajat, kes kordagi pole vahetanud ühtegi sõna, saavad tules põledes hukka.

Hommikul leiab teenijatüdruk kaminast tuhka välja võttes ainult pisikese tinasüdme ja süsimustaks põlenud litri. See on kõik, mis jäi järele tinasõdurist ja baleriinist.

# Tinasõdur ja baleriin



Tinasõduri ja baleriini võid ka Tähekesest meisterdada.

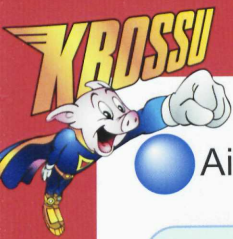
Lõika tinasõdur välja. Painuta mööda joont ette tinasõduri ainus saabas. Vasakpoolne külgmiline osa voldi joone järgi, pööra taha, keera alumine kaarjas lapakas ette, selle külge liimi varvaste kohalt saabas. Nüüd painuta külgmised osad selja taha ja kleebi kokku; painuta taha ka teine lapakas. Kui sa seljatüki kin-

ni liimid, siis jääb sõdur vapralt kahe lapaka peale seisma.

Kui oled baleriini välja lõiganud, siis lõika veel välja väike tükk käe ja seeliku vahelt, kuhu on joonistatud käärid. Voldi sisse jooned mõlemal küljel, vasakul on see õige lühike. Painuta volditud küljed taha ja kleebi üksteise külge. Niimoodi saab ka baleriin valmis.

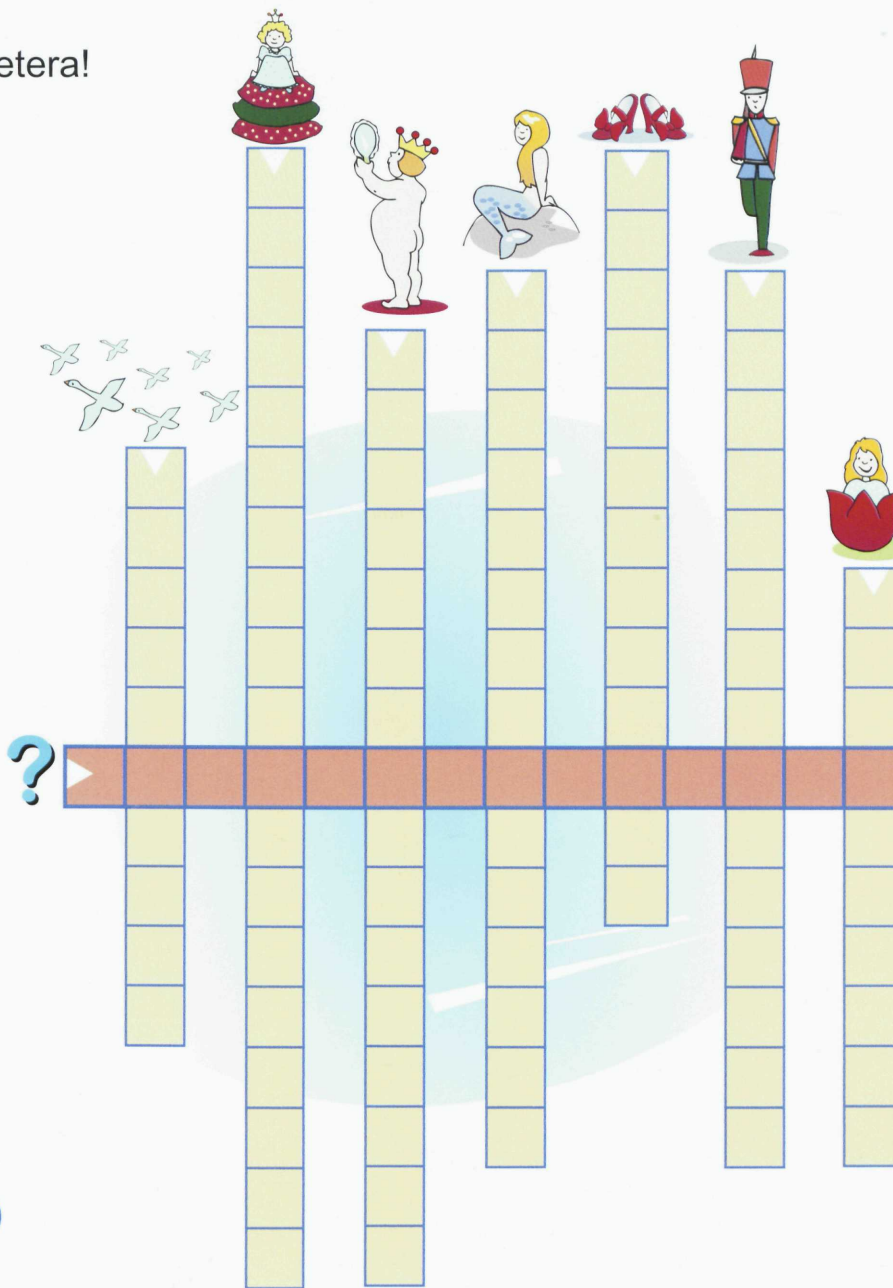
EDE PEEBO





Tähekeste toimetuse ootab sõnapaaride ja ristsõna vastuseid 20. aprillini.  
Lahendajate vahel loositakse välja Krossu auhinnad Hansapangalt.

● Aita printsessil leida põrandalt hernetera!



Joonistanud EPP MARGUSTE

- HERNE
- MOOR
- KEPP
- VÕLU
- USSI
- SILM
- NÕIA
- KRIIM
- TERA
- KUNINGAS

● Leia sõnapaarid!

● Kirjuta ristsõnasse H. C. Anderseni muinasjuttude pealkirjad!

SA Kultuurileht  
lasteajakiri



Asutatud jaanuaris 1960.  
Ilmub kord kuus.



Toimetuse aadress:  
Roosikrantsi 6  
10119 Tallinn  
taheke@taheke.ee

Peatoimetaja  
**ILONA MARTSON**

Kunstiline toimetaja  
**PRIIT REA**

Toimetuse telefon  
6463 697

Tähekest saab  
tellida  
otsekorraldus-  
lepinguga

www.tellimine.ee  
tel 6662535



ESIKAANE  
JOONISTAS  
KADRI  
ILVES

Eelmise ARVA ÄRA vastused: 1) Pildil oli 11 jäneest 2) J-tähega sõnad olid: jalg, jalgratas, jalgpall, jakk (jope), jää, jäätis, jääkaru, jääpurikas, jahimees, jahipüss, jälg (jalajälg), juur, juurvili, jõgi, jõehobu, jõhvikas, juhe, juuksed, järv, juust.  
Krossu auhinna – rahakassa – võitis Paul-Hendrik Piho (8 a.) Tallinnast.

9 770134 226003

ISSN 0134-2266

HIND 15 KROONI



Mis on väikese merineitsi nimi?

Õige vastus tähista ristiga!

1 Leida  3 Linda  5 Ariel

Vastus saada lahtisel postkaardil  
hiljemalt 23. aprilliks aadressil:  
Täheke, Roosikrantsi 6, 10119  
Tallinn



Nimi \_\_\_\_\_  
Aadress \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

Loositakse 6  
muinasjutu  
komplekti

Hans Cristian Anderseni suurepärase muinaslugude põhjal on LEGO valmistanud komplektid sarjas Belville. Maailmakuulsad muinasjutukangelased Lumekuninganna, Pöial-Liisi, Printsess Hernetera ning vapper Merineitsi ootavad sind!